Kinh Vượt Thắng [Dịch từ Kinh Pháp Cú trong Hán Tạng] (HT Thích Nhất Hạnh)

Kinh Pháp Cú — các bản dịch & giảng giải

Kinh Vượt Thắng Dịch từ kinh Pháp Cú trong Hán Tạng - Kinh thứ 16

Phẩm Thuật Thiên (Kinh Vượt Thắng). Phẩm này có 17 bài kệ. Thuật thiên là nói về con số ngàn. Tiếng Pali sahassa là ngàn, là số nhiều. Đứng về phương diện phẩm chất thì không cần nói tới số lượng. Con số trăm, con số ngàn không có giá trị nếu không có chất liệu nội dung. Bài kệ thứ nhất nói dù có tụng đọc cả ngàn lời kinh nhưng nếu các lời kinh ấy không chuyên chở được chánh pháp thì cũng không bằng chỉ đọc một lời kinh thôi. Bài thứ 3 nói một câu pháp cú tuy ít, nhưng nếu đem ra thực tập thì cũng có thể đắc đạo.

Bài thứ 4 là một bài kệ nổi tiếng nhất về chuyện thắng bại : chiến thắng được hàng ngàn quân địch thì cũng không bằng tự mình chiến thắng được mình. Tự thắng là chiến công oanh liệt nhất. Bài thứ 16 nói sống một trăm tuổi thọ mà không nếm được vị cam lộ của đạo pháp thì không bằng sống một ngày mà nếm được cam lộ. Làng Mai có câu : Chẳng biết rong chơi miền tịnh độ, làm người một kiếp cũng như không, nói về cái hạnh phúc của sự thực tập thiền đi, cũng lấy từ ý ấy.

Các bài 4, 5 và 6 đều nói tới chủ đề tự vượt thắng mình để trở thành một vị anh hùng đích thực. Vì vậy kinh này được đặt tên là kinh vượt thắng. Vượt thắng chính mình.

01. Dầu có tụng đọc ngàn đời, nhưng nếu câu văn và nghĩa lý không phải là chánh đạo thì không bằng chỉ tụng một lời mà khi nghe thì có cơ hội làm tĩnh lặng được tâm ý.

02. Dù có tụng đọc ngàn lời, nhưng nếu nghĩa lý không có thì không bằng chỉ tụng đọc một lời mà có ý nghĩa (thâm sâu) để khi nghe thì có thể đem ra thực hành và vượt qua được đau khổ.

03. Dù có tụng đọc nhiều kinh mà không hiểu được thì cũng vô ích, không bằng chỉ đọc và hiểu được một câu Pháp cú, vì nếu đem ra thực hành thì có thể đắc đạo.

04. Chiến thắng được hàng ngàn quân địch thì cũng không bằng tự mình chiến

thắng được chính mình. Tự thắng là chiến công oanh liệt nhất.

05. Tự thắng được mình thì gọi là bậc hiền giả tối thượng. Đó là người anh hùng trong nhân gian, có khả năng điều phục và bảo hộ thân tâm, đạt tới mục tiêu cuối cùng.

06. Thắng được các vị thiên giả, tôn thần, quỷ vương, Đế thích cũng không bằng tự thắng được mình.

07. Nghìn tháng cầu Đạo, suốt cả một đời không ngừng nghỉ, cũng không bằng trong một khoảnh khắc đem hết lòng thực tập niệm Pháp.

08. Chỉ thực tập phát khởi một niệm cung kính cúng dường bậc có phước đức thì

công đức còn nhiều hơn suốt đời thờ phụng thần l a.

09. Cúng dường trong một khoảnh khắc cho Tam Bảo còn có phúc đức nhiều hơn tế lễ cầu phước trong suốt cả một trăm năm.

10. Tế thần để cầu phước, cứ quan sát mà thấy thì phúc báo tới sau đó cũng chưa được bằng một phần tư của người cung kính bậc hiền nhân.

11. Nếu biết tổ chức lễ lược theo đường hướng thiện lành, nếu biết thường cung kính các bậc trưởng lão (trong đạo) thì bốn thứ phước đức sẽ tự nhiên tăng trưởng. Sắc đẹp và sức khỏe cũng như tuổi thọ cũng tăng lên.

12. Sống một trăm tuổi thọ mà xa lìa con đường chính, không biết giữ giới, thì không bằng sống một ngày mà biết trì giới và thực tập đưa tâm ý vào thiền định.

13. Sống một trăm tuổi thọ mà nếp sống tà ngụy, không có trí tuệ thì không bằng sống một ngày mà hết lòng tu học theo chánh trí.

14. Sống một trăm tuổi thọ mà giãi đãi không tinh tiến thì không bằng sống một ngày mà nỗ lực tu hành tinh tiến.

15. Sống một trăm tuổi thọ mà không hiểu được chuyện thành bại thì không bằng sống một ngày mà thấy được cái vi diệu của chánh pháp và thấy được nguyện vọng của mình.

16. Sống một trăm tuổi thọ mà không thấy được đạo Cam Lộ thì không bằng sống một ngày mà nếm được vị Cam Lộ.

17. Sống một trăm tuổi thọ mà không biết nghĩa lý của đạo lớn thì không bằng sống một ngày mà thực tập và tư duy theo giáo pháp tinh yếu của Bụt.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.